

Les sources manuscrites de la théorie de la musique (S. IX-XVI)

Paris, Bibliothèque nationale de France (*F-Pn*)

Lat. 1084, f. 155r-164v (neumes aquitains)

Transcription : Shin Nishimagi
(juin 2010)

Le commentaire sur les huit modes des f. 159r-160v est ici omis.

Les additions de seconde main sont écrites en lettres bleues.

Cf. M. Huglo, *Les Tonaires* (Paris, 1971), p. 144-146.

¹ TONUS, ID EST CORDAS INSE CONTINET VII.

AUTENTUS PROTUS, AUCTORITAS PRIMA. AD DEMONSTRANDUM.

² AUTENTUS PROTUS, AUCTORITAS PRIMA.

NONENOEANE

³ Gloria patri et filio et spiritui sancto.

De ventre matris me<e>
Vocavit me usque nomini meo
Acutum
Protexit me
Etenim
Dominus secus
Ex clamaverunt
Exurge
Iustus ut
Laudate
Iustus non
Laudare
Exaudi domine

⁴ Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen.

Gaudeamus

Suscepimus

⁵ Amen

Statuit

Factus est

Inclina

Da pacem

Iustus es

Sicut fui <155v>

⁶ Seculorum amen

Salus

Meditatio

Sapientia

⁷ Amen

Misereris

⁸ Seculorum amen

Misereris (s.n.)

⁹ Amen

Sepe

¹⁰ Seculorum amen

Lex

Dicit dominus ser<mones>

¹¹ ITEM AD COM.

Seculorum amen

Dominus dabit

Vos qui secuti

Ecce virgo

Revela<vitur>

Viderunt omnes

Fili quid

	Qui vult
¹² Amen	Aufer (<i>s.n.</i>)
¹³ Amen	Psallite
¹⁴ Amen	Ad orientem (<i>s.n.</i>)
¹⁵ Amen	Manduca<verunt>
	Cum invo<carem>
	Erubescant
¹⁶ Amen	Amen dico vobis

¹⁷ DISCE FIDELITER.

PLAGI PROTUS, FILIUS PRIMUS.

NOEAGIS

¹⁸ Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen.

Veni
 Ex ore
 Vultu<m>
 Ecce adve<nit> <156r>
 Salve
 Redime
 Fac mecum
 Sacerdotes eius in<duam>
 Letetur cor
 Venite ado<remus>
 Sicientes
 Terribilis
 Clamaver<unt>
 Cibavit
 Multe tri<bulationes>
 Dominus inlumi<natio>
 Dominus for<titudo>
 Mihi autem

¹⁹ ITEM AD CO.

Hierusalem
 Multitudo
 Domine deus
 Domine dominus
 Narrabo
 Letabimur
 Dominus Ihesus

²⁰ AD DEMONSTRANDUM TONUM AUTENTI DEUTERI.

NOEOEANE

²¹ Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen.

Liberator
 Omnia
 Intret
 Victricem
 Tibi dixit
 In deo
²² Seculorum amen Dum sancti<ficatus> <156v>
 Vocem
 Dum clama<rem>
 Ego autem sicut
 Iohannes autem
 Ecce oculi

	Cognovi Nunc scio Salus Protec<tor> Sacerdotes tui Benedicite Karitas <S>i ini<quitates> (<i>s.n.</i>)
²³ Amen	
²⁴ Seculorum amen	Confessio Benedi<cite>
²⁵ AD COM. Seculorum amen	Beatus servus Benedicite Passer Tu domine Qui medita<bitur> Oportet
²⁶ PLAGI DEUTERI NOEAGIS	
²⁷ Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen.	Resurexi — et adhuc ... alleluia — Posuisti ... alleluia — d. Alleluia
²⁸ Gloria seculorum amen	Reminis<cere> <157r> Misercor<dia> Prope esto Omnis Intret (<i>s.n.</i>) Sicut oculi (<i>s.n.</i>) De necessi<tatibus> Deus in nomine Nos autem Eduxit dominus Eduxit eos Exaudivit Accipite Exaudi In voluntate Resurrexi
²⁹ Seculorum amen	
³⁰ ITEM AD COM. Seculorum amen	Magna est Dilexisti Ab occultis Exulta filia Vidimus Feci iudi<cium> Acceptabis Memento
³¹ AUTENTUS TRITUS NOEOEANE	
³² Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen.	Circumde<derunt> Verba mea

Letare
Domine in tua
Ecce deus
Domine refu<gium>
Exaudi deus
Miserere mihi

³³ AD COM. <157v>

Seculorum amen
Servite domino
Quis dabit
Iustus
Tu mandasti
Adver<sum>

³⁴ PLAGI TRITUS

NOEAGIS

³⁵ Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen.

Hodie
In medio
Os iusti
Sacerdotes dei
Iusti epulen<tur>
Esto mihi
Quasi modo
Cantate
Respice
Exultate
Diffusa

³⁶ Seculorum amen

³⁷ AD COM.

Ecce dominus
Exultavit
In splendo
Quinque
Letabitur
Qui me

³⁸ AUTENTUS TETRARDUS, AUCTORITAS IIII

NOEOEANE

³⁹ Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper <158r> et in secula seculorum amen.

Puer
Adorate
Audivit
Ne derelin<quas>
Oculi mei
Venite
Protexisti
Deus in adiutorium
Populus
Deus in loco (s.n.)

⁴⁰ Seculorum amen

⁴¹ AD COM.

Seculorum amen

Tolle
Domine quinque
Fidelis
Dominus re<git> (s.n.)

⁴² PLAGI TET<R>ARDI, TONUS VIII

NOEAGIS

⁴³ Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen.

Ad te levavi

Dilexisti

Lux

Dum medium

In excelso

Letabitur

Introduxit

Iubilate

⁴⁴ Seculorum amen

Spiritus domini

Domine ne lon^{ge}

44 longe] elonge

Invocavit

⁴⁵ ITEM COM. <158v>

Seculorum amen

Dicite

Vovete

Video

Responsum

Introibo

Domine memorabor

⁴⁶ ITEM DE RESPONSORIIS

⁴⁷ NOENOEANE

Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen.

Ecce

Vidi dominum

Respice

Descendit

⁴⁸ TONUS II

NOEAGIS

Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen.

<L>etentur

Sancta et (s.n.)

Tua est (s.n.)

<159r> [Commentaire sur les huit modes] <160v>

⁴⁹ TONUS III

NOEOEANE

Gloria patri et filio et <161r> spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen.

Salvatorem

Ecce virgo

⁵⁰ TONUS IV

NOEAGIS

Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen.

Videntes

Pastores

Rex noster (s.n.)

Suscipe (s.n.)

⁵¹ TONUS V

NOEOEANE

Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen.

Ecce iam

Quadraginta
Hodie nobis (*s.n.*)

⁵² TONUS VI

NOEAGIS

Gloria patri et filio <161v> et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in seculorum amen.

Qui venturus
Super muros (*s.n.*)
Aspiciebam (*s.n.*)

⁵³ TONUS VII

NOEOEANE

Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in seculorum amen.

R. Dixit Iudas
Docebo te (*s.n.*)
Aspiciens

⁵⁴ TONUS VIII

NOEAGIS

Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in seculorum amen.

<R>epleatur (*s.n.*)
Sustinuimus (*s.n.*)
Tulerunt (*s.n.*)
Sicut mater (*s.n.*)
Hierusalem (*s.n.*)

⁵⁵ ITEM ANTIPHONAS <162r>

⁵⁶ NONENOEANE

Primum querite regnum dei [*neuma*]

⁵⁷ Gloria patri et filio et spiritui sancto

Ecce nomen
Tempore
Per arma
Qui verbum
Qui me con<fessus> (*s.n.*)

⁵⁸ Sicut erat in principio et nunc et semper et in seculorum amen.

58 add. in marg. Fig.

Ecce
Abraam
In pacien<tia>
Maiores
Tecum prin<cipium> (*s.n.*)

⁵⁹ Seculorum amen

Hi novissimi
Hi qui lin<guis>
Ecce veniet

59 add. in marg. Fig.

⁶⁰ Seculorum amen

Dulce
Ecce quam
Apertis (*s.n.*)

60 add. in marg. Fig.

⁶¹ Seculorum amen

Reges terre
Reges Tarsis
Volo pater
Sepe
Ecce vere
Domine si hic

⁶² Seculorum amen

Domine quin<que>
Oriens
Mel et lac ex
Dominus quidem

62 add. in marg. Fig.

⁶³ Seculorum amen	Lux orta Spetiosus (<i>s.n.</i>) Christi virgo (<i>s.n.</i>)	
⁶⁴ Seculorum amen	Ductus est Senex Usque modo Felix Martinus	64 Felix] <S>enex Felix <i>ante corr.</i>
⁶⁵ Seculorum amen	Inclinans se Ihesus	
⁶⁶ Seculorum amen	Sepe (<i>s.n.</i>) Veniet (<i>s.n.</i>)	
⁶⁷ Seculorum <162v> amen	O Martine O quantus O princeps	67 princeps] princebs
⁶⁸ TONUS II		
NOEAGIS		
Secundum autem simile est huic [<i>neuma</i>]		
⁶⁹ Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen.	Iuste O sapientia O decus Quem vidistis Ecce Maria Magnum	
⁷⁰ TONUS III		
NOEOEANE		
Tertia dies est quo<d> hec facta sunt [<i>neuma</i>]		
⁷¹ Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen.	Cum fortis Et intra<vit> Qui sequitur Tundebat (<i>s.n.</i>)	
⁷² Seculorum amen	Maria ergo Domine probasti (<i>s.n.</i>) Cum repente (<i>s.n.</i>)	
⁷³ Seculorum amen	Ecce dominus noster Dominus legifer <163r>	
⁷⁴ Seculorum amen	Qui de terra (<i>s.n.</i>) Quando natus (<i>s.n.</i>) Quis ex (<i>s.n.</i>) Omnes sancti dei (<i>s.n.</i>) Cum indu<cerent> (<i>s.n.</i>) Exaltata est (<i>s.n.</i>)	
⁷⁵ Seculorum amen	Haec est (<i>s.n.</i>) Ecce con<cipies> (<i>s.n.</i>)	75 Ecce] Hecce
⁷⁶ Seculorum amen	Cum egro<tasset> (<i>s.n.</i>) Sapientia (<i>s.n.</i>)	
⁷⁷ Seculorum amen	Ille homo qui di<citur>	
⁷⁸ TONUS IV		
NOEAGIS		
Quarta vigilia venit ad eos [<i>neuma</i>]		
⁷⁹ Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen.	Rubum Ambulabunt (<i>s.n.</i>)	

	Innuebant (<i>s.n.</i>)	
⁸⁰ Amen	Beatus Petrus (<i>s.n.</i>)	
	Emitte agnum	80 Emitte] <i>ante corr.</i> Mitte
	Post partum vir<go>	
	Rorate celi	
⁸¹ Seculorum amen	In flore (<i>s.n.</i>)	
	In man<datis>	
	Custodit (<i>s.n.</i>)	
	In camino (<i>s.n.</i>)	
	Fidelia (<i>s.n.</i>)	
⁸² Seculorum amen	Benedicta	
	Exaltata est (<i>s.n.</i>)	
⁸³ Seculorum amen	Paradisi	
	Rectos	
	Expugna	
	Ut non (<i>s.n.</i>)	
⁸⁴ Seculorum amen	Qui perdiderit	
⁸⁵ Seculorum amen	Syon	
⁸⁶ Seculorum amen	Nisi dilig<enter>	
	Sanctum est verum	
	Omnes gentes in (<i>s.n.</i>)	
	Mentem sanctam (<i>s.n.</i>) <163v>	
⁸⁷ TONUS V	Ecce dominus	
NOEOEANE	Omnis vallis	
	Vox clamantis	
	Elevamini	
	Sicut novit	
	Paganorum	
	Levita Vincentius	
	Pontius adhuc	
⁸⁹ TONUS VI	Erit in novissimis (<i>s.n.</i>)	
NOEAGIS	O admir<bile> (<i>s.n.</i>)	
	Hodie in<tacta>	
	O quam glorio<sum> (<i>s.n.</i>) <164r>	
	Stephanus	
	Vobis datum	
	Surrexit Christus	
	Ecce Ada<m>	
	Crucifixus	
	Artus	
	O quam metuendus	
	Psallam	
	Benedix<isti>	
⁹¹ TONUS VII		
NOEOEANE		
	Septem sunt spiritus ante thronum dei [<i>neuma</i>]	
⁹² Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et		91 thronum] trhonum

semper et in secula seculorum amen.

Veni domine
Concede nobis
Constitues
Ierhusalem respice (s.n.)

⁹³ Seculorum amen

Quomodo
Tetradius
Exortum est
Erumpant mon<tes> (s.n.)

⁹⁴ Seculorum amen

Homo natus
Omnes si<tientes>
Super ripam
Ipsi sum
Posuit
Spetie tua

⁹⁵ Seculorum amen

Clamaverunt
Confortatus
Consum<m>atus

⁹⁶ Seculorum amen

Facta est
Angelus ad
Veterem

⁹⁷ Seculorum amen

Stella ista
Dixit dominus
Osanna <164v>

⁹⁸ Seculorum amen

⁹⁹ TONUS VIII

NOEAGIS

Octo sunt beatitudines [*neuma*]

¹⁰⁰ Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen.

In illa
Spiritus sanctus
Suscepimus
In die
In ecclesiis
100 ecclesiis] eclesiis

¹⁰¹ Seculorum amen

Dominus dixit
Veritas
Missus sum
Dominus in templo

¹⁰² Seculorum amen

Ecce advenit
Beatus venter
Portio mea
Me exspectant

¹⁰³ Seculorum amen

Per viscera
Cantabimus

¹⁰⁴ Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen.

Martires
<N>os qui vivimus
Angeli domini
Invitata

¹⁰⁵ Seculorum amen

Ecce nunc tem<pus>
Ecce nunc palam
Ego sum pastor